

**Qorti tal-Maġistrati (Malta)
Bħala Qorti ta' Ģudikatura Kriminali**

Maġistrat Dr. Donatella M. Frendo Dimech LL.D., Mag. Jur. (Int. Law)

**Il-Pulizija
(Spettur Anthony Scerri)**

-vs-

Marius Muscat, detentur tal-karta tal-identità bin-numru 0665858(M)

Kumpilazzjoni Numru: 629/2020

Illum, 25 ta' Lulju, 2022

Il-Qorti,

Rat l-akkuži miġjuba fil-konfront tal-imputat Marius Muscat u čioe talli:¹

F'April 2015 u/jew fix-xhur ta' qabel, fil-kapaċità tiegħu bħala direttur tal-kumpanija 'Waste Collection Ltd (C58428) u/jew fil-kapaċità tiegħu personali:

1. Bil-ħsieb li jagħmel delitt u čioe' delitt ta' frodi, li jammonta għal aktar minn €5,000, wera dan il-ħsieb b'atti esterni u taha bidu għall-eżekuzzjoni ta' dan id-delitt, liema delitt ma ġiex esegwit minħabba xi haġa aċċidental i-w-id indipendenti mill-volontà tiegħu, billi għamel falsifikazzjoni f'att awtentiku u pubbliku, jew fi skrittura kummerċjali jew ta' bank privat, b'falsifikazzjoni jew b'tibdil fl-iskrittura jew fil-firem, billi holoq pattijiet dispożizzjonijiet jew obbligi foloz jew ġelsien falz minn obbligi, jew billi daħħal dawn il-pattijiet, dispożizzjonijiet, obbligi jew ġelsien minn obbligi f'dawk l-atti jew skritturi wara li kienu ġew iffirmati, inkella billi żid jew biddel klawżoli, dikjarazzjonijiet jew fatti, illi dawk l-atti jew skritturi kellhom ikollhom fihom jew kellhom jippruvaw;

¹ Fol.13

2. Kif ukoll talli xjentement għamel użu minn att, kitba jew skrittura falza; (Art 184 tal-Kapitlu 9 tal-Ligijiet ta' Malta).
3. Talli sar reċidiv b'diversi sentenzi mogħtija mill-Qrati ta'Malta liema sentenzi saru definitivi u ma jistgħux jiġu mibdula.

Il-Qorti ġiet mitluba sabiex f'każ ta' htija tordna lill-imputat sabiex iħallas l-ispejjeż li għandhom x'jaqsmu mal-ħatra tal-eserti.

Rat il-kunsens ta' l-Avukat Ĝenerali sabiex il-każ jīgi trattat bi proċedura sommarja w li l-imputat m'għandu l-ebda oggezzjoni biex il-każ jīgi hekk trattat.²

Semgħet ix-xhieda.

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet finali tal-partijiet.

Rat il-fedina penali aġġornata tal-appellant esibita mill-Prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Preliminari

1. Ġaladarba l-imputat fin-nota ta' sottomissjonijiet tiegħu jagħmel riferenza għat-talba ta' rikuża li saret fil-konfront tal-Maġistrat sedenti fi proċess ieħor *il-Pulizija vs Adrian Muscat*, il-Qorti tqis li wasal il-mument opportun fejn tista' tesprimi l-ħsibijiet tagħha liberament dwar il-ġhan tagħha meta fakkret lill-imputat li ammissjoni tista' registrata fi kwalunkwe stadju tal-proċeduri, wara kollox kif jipprovdi l-artikolu 392B tal-Kodiċi Kriminali.

Kif tikkonċedi l-abbli difiżza fin-nota minn tagħha³, dan seħħi hekk kif xehed Joseph Mallia fit-22 ta' Frar, 2021, fejn jikkorrobora dak li Borg dejjem saħqet mal-investigatur (u ċioe li d-dokument in kwistjoni kien gie falsifikat għaliex hi qatt ma ġarġitu).

Dak li dakinar donnu nesa l-imputat hu li propju fl-ewwel seduta, dik tal-20 ta' Jannar, 2021, għamel dikjarazzjoni li tolqot propju l-mertu ta' dawn il-

² Fol.16

³ Fol.362. L-imputat jiddikjara li l-qorti kellha “reazzjoni istintiva għar-riżultanzi tal-imsemmi rapport”.

proċeduri meta tenna “li d-dokument X kien ingħata lil Adrian Muscat f’għaxar kopji”.⁴

Hemm sinifikat ukoll fil-fatt li t-talba għar-rikuża seħħet fit-8 ta’ Novembru, 2021 xejn anqas minn 9 xhur wara s-seduta li fiha kien xehed Mallia. Konsiderazzjonijiet fuq dan il-punt huma superfluwi, iżda ikun ferm għaqqli li qabel ma jkun hemm lok li jitnisslu dubbji nfondati, wieħed iqis sew jekk għandux jirrinunzja għad-dritt tas-silenzju!

Ikkunsidrat,

L-imputat hu adebitat b'tentattiv ta’ frodi li sar permezz ta’ falsifikazzjoni ta’ dokument, **Dok.X⁵**, l-użu ta’ dak id-dokument kif ukoll li hu recidiv. L-imputat jiċħad li kien jaf x’kien qed iseħħ fil-kumpanija tiegħu stess. **Dok.X⁶** ġie sottomess mis-soċjetà Waste Collection Limited, bħala parti minn *tender documentation* lil Kunsill Lokali t’Attard wara sejħa għall-offerti għal servizz ta’ ġbir tal-iskart. L-imputat kien id-direttur u s-segretarju tal-imsemmija kumpanija fiż-żmien tal-imputazzjonijiet lilu adebitati. Fl-ewwel stqarrija tiegħu, l-imputat jammetti li kien 1 direttur tas-soċjetà għal madwar sitt xhur minn meta twaqqfet, lejn l-aħħar tal-2013 jew bidu tal-2014.⁷ Kien biss fit-30 ta’ Ġunju 2015 li l-imputat irriżenja minn dawn il-karigi, liema rwoli ttieħdu minn ibnu.⁸

It-Tender: Dok.MM⁹

Il-Qorti kellha l-opportunita` tifli d-dokumenti pprezentati mis-Sinjura Mifsud. **Fit-Tender Document¹⁰** ppublikat mill-Kunsill Lokali ta’ H’Attard, jirrizulta li *prospective bidders* kienu mistennija li jkollhom ta’ lanqas 5 snin esperjenza kif ukoll jipprovdu dokumentazzjoni li tissostanzja dan sabiex ikunu jistgħu jissostanzjaw dan il-kriterju. Infatti, l-Artiklu 2.3 – *Administrative Criteria, tat-tender document jaqra hekk:*

Prospective bidders preferably are expected to have at least 5 years relevant experience. Every bidder is obliged to provide sufficient documentation to sustain the experience claimed and must provide a minimum of one reference letter¹¹.

⁴ Fol.14

⁵ Fol.135A

⁶ Fol.135A

⁷ Fol.28, **Dok.AS1**

⁸ Vide xieħda Dr. Claudette Fenech, a fol. 309. Form K, **Dok.CF** a fol.313

⁹ Vol.II a fol.36 et seq. Dan il-ringfile jikkontkjeni it-tenders li gew *rejected* mill-Kunsill ta’ H’Attard.

¹⁰ Fol.66 et seq.

¹¹ Emfasi tal-Qorti, fol 19

Il-Qorti setgħet ukoll tinnota diversi *reference letters* li gew sottomessi minn Waste Collection Limited bħala parti mis-sottomissjoni tagħhom għal dan it-tender, fosthom **Dok.X**¹², l-ittra datata s-26 ta' Marzu 2015, suppost maħruga fuq 'letterhead' tal-Kunsill Lokali ta' Hal-Lija w-iffirmata minn Georgette Borg fejn tgħid is-segwenti:

"Subject: Waste Collection Limited

The Lija Local Council confirms that the company in subject has performed works and services to out utmost satisfaction and without any Default Notices.

The company Waste Collection Limited is also considered as a reliable, timely, well managed, very cooperative, well equipped, knowledgeable, clean and resourceful contractor.¹³"

Jirrizulta ukoll mid-dokumenti esibiti, li Waste Collection Limited kienet ppreżentat ukoll *reference letters* mill-Kunsill Lokali tal-Belt Valletta datata 16 ta' Marzu 2015¹⁴, mill-Kunsill Lokali tas-Siggiewi datata 25 ta' Marzu 2015¹⁵, mill-Kunsill Lokali ta' Hal-Tarxien datata 8 ta' Awwissu 2014¹⁶, mill-Kunsill Lokali ta' San Ġiljan datata 23 ta' Marzu 2015¹⁷ u mill-Kunsill lokali tal-Mtarfa datata 5 ta' Marzu 2015¹⁸.

Xieħda

Jonathan Ferris¹⁹ l-ispettur investigattiv fl-2015, iddeksriva kif wara kwerela li rċieva mill-Kunsill Lokali ta' Hal-Lija, ha l-verżjoni ta' Georgette Borg kif ukoll dik ta' Marica Mifsud. L-imputat kien rrilaxxa stqarrija fejn qal li huwa kien direttur tal-kumpanija għal 6 xhur imbagħad ittrasferixxa l-kumpanija għal fuq it-tifel Adrian Muscat, li wkoll rrilaxxa stqarrija fl-istess jum. Adrian Muscat kien iddikjara li kien ssottometta offerta għal *tender* ppublikat mill-Kunsill Lokali ta' H'Attard, liema *tender* ma rebħux minkejja li l-offerta tiegħu kienet orħos, tant li wasal biex jallega li kien hemm *foul play* fil-process.²⁰ Ferris ikkonferma l-istqarrija tal-imputat meħuda minnu.²¹ Interessanti hi s-segwenti

¹² Fol.135A

¹³ Ibid

¹⁴ Fol.135

¹⁵ Fol.137

¹⁶ Fol.138

¹⁷ Fol.139

¹⁸ Fol.140

¹⁹ Fol.316

²⁰ Fol.318-319

²¹ Fol.319. Vide **Dok. AS1** a fol.26-28.

dikjarazzjoni magħmulha minn iben l-imputat u čioe li **Dok.X**,²² kien ingabar minnu propju mingħand Georgette Borg!²³

Hu hawn fejn tīgħi skontrata kontradizzjoni lampanti bejn dak li stqarr Adrian Agius mal-Ispettur Ferris fejn jitkellem dwar l-ittra fis-**singular** “Adrian Muscat pointed out that *this letter was given to him in person by Georgette Borg when same went to collect a payment due to him.*”, mal-verbal magħmul mid-difiża anke f'dawn l-atti fl-20 ta’ Jannar, 2021 meta ġie verbalizzat li d-dokument in kwistjoni, **Dok.X**, “kien ingħata lil Adrian Muscat f'għaxar kopji”.²⁴ Ġaladarba din id-dikjarazzjoni mill-abbli difiża saret f’dawn l-atti wkoll, ma jistax ma jitteħidx kont ta’ dak li sar jaf l-ispettur Ferris fl-investigazzjoni minn tiegħu.

Il-fatt li **Borg tiċħad li qatt intalbet jew iffirmsat dak id-dokument ikompli jikkontradixxi dak verbalizzat f’dawn l-atti mill-imputat.**

L-Ispettur Anthony Scerri spjega lill-Qorti kif l-investigazzjoni dwar dan il-każ għaddiet għandu f’ Ottubru 2020, aktar minn ġumes snin wara iż-żmien li fih seħħew ir-reati adebitati lill-imputat.²⁵ Dan il-każ jaf il-bidu tiegħu għal kwerela²⁶ mill-Kunsill Lokali ta’ Hal-Lija fejn ġie allegat li fuq dokument preżentat fl-2015 mill-kumpanija Waste Collection Ltd, *bidder f'tender mahrug* mill-Kunsill Lokali ta’ Hat-Attard, “għet riprodotta il-firma ta’ Georgette Borg Karta tal-identità”.²⁷ Dan il-fatt sar magħruf b’kumbinazzjoni waqt konversazzjoni nformali li seħħet bejn is-segretarji eżekuttivi tal-Kunsilli Lokali ta’ Hal-Lija, Georgette Borg u dik ta’ Attard, Marica Mifsud. Minn dak li irriżulta fl-investigazzjoni, Mifsud kienet staqsiet lil Borg għaliex ħarġet *reference letter* lil Waste Collection Ltd. meta kienet tilmenta mis-servizz mogħti minnhom.²⁸

Stqarrijiet tal-Imputat

B’hekk ittieħdu żewġ stqarrijiet tal-imputat, waħda fl-2016 mill-Ispettur Ferris²⁹ u oħra mill-ispettur Scerri fit-18 ta’ Novembru, 2020.³⁰ L-imputat kien direttur ta’ Waste Collection Limited iż-żda meta ġie mitkellem, saħaq li ma kellux sehem attiv fit-tmexxija tagħha għaliex ibnu, Adrian Muscat, kien jieħu īnsieb l-operat tagħha.

²² Fol.135A

²³ Fol.319

²⁴ Fol.12

²⁵ Fol.18

²⁶ **Dok.AS** a fol.24-25

²⁷ Fol.18

²⁸ Fol.19

²⁹ **Dok.AS1** a fol.26-28

³⁰ Stqarrija *Audio visual*, **Dok.AS2** a fol.29 traskritta **Dok.KV** a fol.253 et seq

Fl-ewwel stqarrija minn tiegħu, l-imputat stqarr li wara li nfetħet il-kumpanija Waste Collection Limited, għamel xi 6 xhur bħala direttur tagħħha. Din il-kumpanija tagħmel ġbir ta' skart u knis fit-toroq. L-imputat jiispjega ukoll li huwa qatt ma ħadex jew taha xi servizzi lill-Kunsill Lokali ta' Hal-Lija jew lil ta' H'Attard minħabba l-fatt li huwa kien direttur tal-kumpanija għal perjodu qasir: "Jiena kont involut f'din il-kumpanija biss fil-bidu waqt il-formazzjoni tagħħha, għaliex minn hemm il-quddiem ha kollex f'idejn Adrian".³¹ Dan jikkonfermah fit-tieni stqarrija meħħuda f' Novembru 2020³² meta jiddikjara li Waste Collection Limited kienet inizjalment ġiet miftuħa fuqu sakemm eventwalment ġie sostitwit bħala direttur minn ibnu Adrian Muscat.³³ Muscat ikompli jistqarr li anke fiż-żmien li għamel bħala direttur, kien ibnu li kien jieħu hsieb it-tmexxi ja w l-operat tal-kumpanija. Kien għalhekk li qatt ma ħadex mal-Kunsill Lokali t' Attard u lanqas kien jaf lil Borg, is-Segretarja eżekuttiva f'dak il-kunsill.³⁴

Marica Mifsud, li lura fl-2015 kienet tokkupa l-kariga ta' Segretarja Eżekuttiva fil-Kunsill Lokali ta' H'Attard, spjegat li dan il-każ jaf l-origini tiegħu għall-konversazzjoni każwali li kellha ma Georgette Borg, is-Segretarja Eżekuttiva tal-Kunsill Lokali ta' Hal-Lija, meta kienu qiegħdin jagħmlu eżami flimkien. Tispjega:

*"dakinhar kont qiegħda l officju tagħha u waqt li kont hemm hekk konna qiegħdin nippreparaw, nghaddu naqra revizzjoni biex nagħmlu dan l-eżami, hemm kien hemm li skrivana fl istess kamra, u qiegħdin jitkellmu fuq il-ġbir tal-iskart [recte] waqt li kont hemm hekk prezenti jiena u awtomatikament qisni staqsejta 'min għandkom kuntrattur intom?' u is sinjura borg irrisponditni Waste Collection Limited [recte] u ghedtilha 'hawn dik għamiltli rekmandazzjoni fuqhom' u hi **harset lejha u qaltli 'x rakomadazzjoni' u qaltli 'jien ma għamilt l ebda rekmandazzjoni'**[recte] mort lura l officju wara li lestejt l-eżami u talbitni kopja tal-karta li kienet fit-tender document tiegħi u dan it tender kien għal erbgħa snin valur ta' 3 mijha hamsa u tlettin elf, tnejn u sitta u disghin [€335,296]³⁵ u jiena bagħtilha il-karta, dak kien prattikament l-involviment tiegħi.... kull ma tħlabta jiena imbghad [recte] imma ovjament ridt inkun naf xi proceduri ha jittieħdu minħabba dan it tender biex just ninforma l evalwaturi."*³⁶

Mifsud ippreżentat *animo ritirandi ring-file* li jikkontjeni id-dokumentazzjoni kollha li kienet ġiet preżentata lill-Kunsill Lokali fit-tender proċess, **Dok.MM**³⁷ u cioe Vol.II ta' dan il-proċess.³⁸ Dan il-file jikkontjeni dokumenti relatati ma

³¹ Fol.28

³² **Dok.AS2** a fol.29. Traskrizzjoni **Dok.KV** a fol.253 et seq

³³ Fol.254-256

³⁴ Fol.256

³⁵ Fol.85-86

³⁶ Fol.30-31

³⁷ Fol.36

³⁸ Vol.II tal-atti. *Rejection letters for Tenders awarded in the Year 2015.* Fol.36 et seq

tenders oħra li nhargu mill-Kunsill iżda li gew *rejected fl-istess zmien tat-tender* in kwistjoni.

Dwar l-offerta mitfugħha mis-socjetà tal-imputat tghid: “*Kienu fit tlett envelopes hekk ara kienu pack 1, pack 2, package 3*”.³⁹ It-tender kienet tirrikjedi “*N.B. The Attard Local Council is adopting the ‘Three Package’ procedure*”⁴⁰, filwaqt li x’għandu jkun fih kull *package* hu delinajat fl-istess tender taht **Annex 14**⁴¹.

Il-Qorti rat fliet b’reqqa **Dok.MM**⁴² u sabet li d-dokument mertu ta’ dawn l-akkuži, **Dok.X**⁴³ jifforma parti minn *Package 03 intestat Bid for Tender* – propju kif rikjest skond Annex 14 tat-tender requirements. Dan id-dokument, datat is-26 ta’ Marzu 2015, jinsab f’dak il-package skond kif stipulat bit-tender requirements “*Financial proposals are to be submitted ONLY in package three*”.⁴⁴

Dawn ir-rekwiżiti rigoruzi, li kellhom jiġu addottati mill-bidders, kif ukoll tenut kont ta’ kif sar il-process tat-tendering kif spjegat mix-xhud Marica Mifsud, jimmillita kontra t-teżi tal-imputat tant li jirrendi impossibbli li xi ġadd setgħa jinfilza d-dokument fabbrikat, **Dok.X**, fil-package appożitu, bl-iskop biex jagħmel hsara lill-imputat u dan jispiċċa jitlef it-tender!

Fil-fatt mhux talli din l-allegazzjoni tibqa **mhux pruvata** b’xi evidenza mqar sal-grad tal-possibbli, iżda meta jiġu studjati w eżaminati it-tlett packages li gew preżentati mill-kumpanija li tagħha kien direttur, jirrizulta propju **l-kuntrarju**. Dan peress li kull wieħed mill-packages kienu bound bi *spiral/coil binding*. Iktar minn hekk, meta jiġi eżaminat **Dok.MM** li jikkontjeni it-tlett packages li ssottometta l-imputat, jidher b’mod ċar u mingħajr lok għal xi dubbju li dawn it-tlett packages għandhom il-perforations fl-spinal edge – fejn jiddaħ hal il-coil spiralling - jaqblu perfettament fuq kull karta parti mill-package relativ. **Dok.X** mhux eċċeżżjoni w għandu il-perforations tal-spinal column tiegħu jaqblu mal-kumplament tal-perforations tal-Package 3.

Magħdud ma dan kollu meta wieħed iqis li, kif tixhed Mifsud, kull offerta kienet intefġhet fil-kaxxa tal-offerti fil-Kunsill Lokali w inżammet hemm sa meta wasal il-ftuħ tal-offerti fil-pubbliku, tali allegazzjoni tisfuma fix-nejn.

Ix-xhud tiddeskrivi xi jseħħ wara li toħroġ *tender* u kif jintefgħu l-offerti, u dan ikompli juri kemm it-teżi ventilata mill-imputat hi nieqsa minn kwalunke rabta

³⁹ Fol.30-32

⁴⁰ Fol.69

⁴¹ Fol.94

⁴² Fol.36 et seq

⁴³ Fol.135A

⁴⁴ Fol.69

mar-realtà: “*ikun hemm kaxxa fil kunsill lokali immarkata tender box, dawn jitfaw it tenders go fiha, dakinar li jkun ha jsir, li ghalqu it tenders, jien nohroghom minnha nhallihom maghluqin u imbagħad meta nkun ha niltaqa mal evalwaturi jifthuhom l evalwaturi, jinfethu f gurnata u hin li jkun stabbilit... stabbilit fit tender stess.*”⁴⁵. In kontro-eżami, ix-xhud tikkonferma li t-tender kien għal ġbir ta’ skart domestiku,⁴⁶ fejn il-bidder kellu jippreżenta *recommendation waħda*⁴⁷ iżda l-imputat ippreżenta *recommendations* mill-Kunsilli Lokali tas-Siggiewi, San Ĝiljan, Mtarfa, Belt Valletta, Qormi, Tarxien u Lija. Gie skwalifikat propju minħabba l-ittra ta’ rakkmandazzjoni mill Kunsill ta’ Hal-Lija. Tiddeskrivi kif kien biss b’kumbinazzjoni li sar magħruf li l-ittra, li tidher li nħarget mill-Kunsill ta’ Hal-Lija, fil-fatt ma kienitx inħarget u/jew giet iffirmata mis-segretarja eżekuttiva ta’ dak il-kunsill, Georgette Borg:

“Kont qiegħda nagħmel eżami mas- Sinjura Borg konna qed nitkellmu u qed tgħidli li għandha problemi fuq l-iskart ta’ Hal Lija. Issa, is-Sinjuri kellhom ukoll tender ieħor hemmhekk tal-street sweeping, imma mhux fuq dak, fuq tal- iskart. U l-biċċa tax-xogħol waqfet hemmhekk. Jien mort l-uffiċċju tiegħi u għidt, “ara, ha nibda niftah it-tenders ha nara x’fihom u ma fihomx.” Qbadt id-dokumenti kollha u wasalt għal-letter of references, u bdejt nara, kif għidt inti, ta’ Hal Tarxien, ta’ Hal Qormi, ta’ San Ĝiljan, u wasalt għal din ta’ Hal Lija. U għidt, staqsejt lili nnifsi, “din ta’ Hal Lija kif għamlitilhom recommendation u fil-ġranet ta’ qabel tgorr li mhux qed jagħmlu xogħol sewwa. U cempiltiha u staqsejtha, qaltli, “Jien m’għamilt l-ebda recommendation fuq dan tal-iscammel, tad-domestiku.” Qaltli, “Tista’ tiktibli?”⁴⁸

Il-fatt li kienet hi li fethet l-offerti li kieni gew mixħuta fil-kaxxa tat-tenders, jagħti prova tal-fatt li ħadd aktar ma kellu access għal dawn id-dokumenti.

Hu propju hawn fejn it-teżi difensjonali tal-imputat tfalli; kien biss sforz ta’ incident fortwit li permezz tiegħu sar magħruf li Dok.X⁴⁹ kien gie fabbrikat. Hadd ma seta’ jipprevedi kif kellhom iseħħu l-affarijet.

Iżda **l-akbar prova** li xxejjen għal kollox tali it-teżi difensjonali hi l-covering letter/indiċi iffirmata mill-imputat Marius Muscat għal Waste Collection Ltd., li tagħmel riferenza għal “*Evidence attached: Local Council references and copy of contracts*”⁵⁰ fejn waħda minn dawn il-Local Council references tinkludi propju **Dok.X!!**

⁴⁵ Fol.33

⁴⁶ Fol.339

⁴⁷ Fol.340. Vide Art.2.3 Administrative Criteria fol.69 ta’ **Dok.MM**, Vol.II: “*Prospective bidders preferably are expected to have at least 5 years relevant experience. Every bidder is obliged to provide sufficient documentation to sustain the experience claimed and must provide a minimum of one reference letter.*”

⁴⁸ Fol.343

⁴⁹ Fol.135A

⁵⁰ Vide **Dok.MM** a fol. 134

Mifsud tkompli li d-dokumentazzjoni li tiġi sottomessa mill-*bidders*, tinfetaħ fil-pubbliku, iżda “imbaghad wara li nara kollox, il-Kunsill jahtar il-bord, il-kunsill jahtar il-bord. Issa jiena rajt dan kollu, bilfors irrid narah”⁵¹. Infurmat lis-Sindku dwar dak li kien hemm fit-tender u l-bord ma kompliex bl-evalwazzjoni. Tispjega “dan it-tender fuq parir ta’ certu wieħed Alfred Trigana ta’ Atriga Consult, dan kien fuq il-bord tad- Dipartiment tal-Kuntratti, id-dokumentazzjoni ngħatat kollha lili, sewwa, u hu ġie lura li ġaladárba dan id-dokument ma kienx konformi u kif suppost, ipoġġi dubbju fuq il-bidder. Hemmhekk waqafna aħna. Hemm waqafna. Ma kompliex gie evalwat.”. Sussegwentement il-Bord skwalifikasi lill-kumpanija tal-imputat fuq parir ta’ Dr. Alfred Trigana.⁵² It-tender intrebaħ mill-unika bidder iehor li tefā’ l-offerta.⁵³

Meta l-abbli difiża tistaqsi lix-xhud dwar kif kien ġara li ġie l-kliem bejn iż-żewġ segretarji eżekuttivi fejn, f’okkażjonijiet u b’mod xejn diskrett, tagħti x’tifhem li Borg xprunat dan l-incident billi tefgħet dawl fuq din l-ittra partikolari - Mifsud twieġeb mingħajr diffikultà iżda indubbjament offiża b’dak suġġerit tirribatti:

*“ma qabditlix l-argument fuq dak biss ta!; konna qed nitkellmu fuq il-knis, konna qed nitkellmu fuq l-iskart il-ġbir ta’ skart, fuq il-watering tal-plants, fuq il-ġonna, jiġifieri dan konna qed nitkellmu fuq affarijiet tal-kunsill tagħha u tal-kunsill tiegħi u kif aħna għaddejjin u qamet dan l-issue; ma nara xejn hażin fiha imbilli nitkellmu!.... Konna qed nitkellmu fuq kollox.”*⁵⁴

Iktar skonċertanti minn hekk hu l-fatt li l-imputat jasal jimplika lil istess Mifsud fl-allegat *frame-up* biex jitlef it-tender. Ovvjament anke hawn ma tingieb lanqas ombra ta’ prova biex tiġi sostanzjata din it-teżi difensjonali. Il-provi anzi juru kontinwita` tal-evidenza għaliex wara li ntefġħet l-offerta fil-kaxxa tat-tenders miżmuma il-kunsill lokali⁵⁵, kienet l-listess xhud li fetħet il-bids għat-tenders kollha li nhargu mill-Kunsill ta’ H’Attard, inkluż dik għall-ġbir ta’ skart domestiku, it-tender in kwistjoni. Dan kien ix-xogħol mistenni minnha biex fil-pass succcessiv sabiex il-kunsill ikun jista’ jibda l-process ta’ evalwazzjoni. **Ma irriżulta li kien hemm hadd aktar ma kellu aċċess għal dawn id-dokumenti.**

Dok.X⁵⁶: Dokument Falz

A. Il-Firma ta’ Georgette Borg

Iċ-ċaħda immedjata w-inekwivoka da parti ta’ Georgette Borg li ma ffirmatx jew ħarget **Dok.X**, issib korrobazzjoni fir-riżultanzi tal-espert Joseph Mallia, li

⁵¹ Fol.345

⁵² Fol.346

⁵³ Fol.347

⁵⁴ Fol.348

⁵⁵ Fol.33

⁵⁶ Fol.135A.

nħatar sabiex jiddetermina l-awtentiċita` o meno tad-dokument kontestat, **Dok.X**:⁵⁷ “*l-firma li taqra “Georgette Borg” li tinsab miktuba fil-parti t’isfel yellug tad-dokument X, hija kopja u ma hiex firma originali.*”.⁵⁸

Meta jixhed *viva voce* ikkonferma li l-firma fuq ir-reference letter taqbel mal-kalligrafija ta' Georgette Borg kif ukoll mal-firma tagħha. Wara li għamel eżami komparattiv bejn il-firma fuq **Dok.X** u dik ta' Georgette Borg “irrizulta li din hija **firma kopja il-ġħaliex irrizultaw hafna pixels....il-firma għandha l-punti karatteristici kollha li hija ta' Georgette Borg, pero ma hijiex il-firma b'linka originali. Hijha **firma scanned jew inkella trasferita fuq dak id-dokument, ma hijiex b'linka linka, hija kopja il-ġħaliex meta giet skenjata, meta giet blowjata hargu dawk il-pixels li jien hemmhekk esebejt komparati wkoll ma' dik il-linka, l-istess linka blue li hija d-dokument X fejn qed nuri isma hekk jigri meta jkun originali u hekk jigri meta tkun firma li hija mhux originali**”.⁵⁹**

Meta mistoqsi rigward il-possibbiltà li d-dokument in kwistjoni setgħax gie *scanned* jew *photocopied* fl-intir tiegħi, Mallia jispjega li l-fatt li ħargu *pixels* differenti jfisser li **l-firma u l-arma biss kienet iġew superimposed jew scanned**:

Difiza: Tista' tikkonkludi b'mod konklussiv li jekk bniedem jagħtik kopja u int pprezentajt photocopy jista' jkun li kien dak il-każ?

Joseph Mallia: Jien qed nghid li dik il-firma giet minn photocopy jew haga ohra u dik il-firma ma hijiex originali għall-kwantu ta' dak id-dokument imbagħad għandu badge fuq, għandu l-badge tal-kunsill, meta dik giet imdawwra bid-dawl ukoll, ukoll dehret li ma hijiex first time printing jiġifieri hija bhal firma. [il-firma] hija ta' Georgette Borg dik ta' Georgette Borg, issa fejn kienet iffirmata ma nafx⁶⁰....

Difiza: Għalhekk issegwi d-domanda li kont qed napprova nagħmillek jiena fis-sens, li jekk inti ttieħed photocopy jew sar scan ta' dokument li fih pixels suwed u fih pixels tal-kulur, tista' teskludi il-konklużzjoni li dak ma ttieħedx, kien dokument originali u ttieħed photocopy tiegħi u li qed tezamina huwa l-photocopy ta' xi haga originali, qed teskludiha? Iva jew le?

*Joseph Mallia: Le le jiena ma nistax neskludi dak il-fatt. Jien li nista' nghid hu, jien li harguli, li nista' nghid hu li harguli pixels li lili qed jghidli li **dak ma huwiex originali, dik il-firma ma hijiex originali**, hekk qed nghid*

Qorti: Dottore il-Qorti fehmet bizznejid. Mlux qed teskludi pero' inti minn dan *id-dokumentazzjoni li jidher li għie super imposed biss kienet l-arma u l-firma*

⁵⁷ Fol.135A

⁵⁸ Fol.76. Rapport esibit bħala **Dok.JM** a fol.62-94

⁵⁹ Fol.54-55

⁶⁰ Fol.56-58

*Joseph Mallia: Ezatt*⁶¹

Magħdud dan kollu, l-ahjar prova dwar jekk id-dokument kienx fabbrikat jew le, tasal mix-xieħda elokwenti, mexxejja w viżibbilment veritjiera, ġenwina w konvinċenti ta' **Georgette Borg** li twassal lil Qorti tiddetermina, oltre mill-grad rikjest bil-liġi, li **Dok.X qatt ma nhareg minn din il-mara.**

Georgette Borg spjegat li kienet ilha taħdem il-Kunsill Lokali ta' Hal-Lija għal ħamsa w għoxrin (25) sena, bl-ahħar erba' snin u nofs fl-irwol ta' Segretarja Eżekuttiva.⁶² Tispjega li fit-23 t'April, 2015, intalbet tivverifika jekk *reference letter* sottomessa minn Waste Collection Limited bħala parti minn offerta ta' *tender*, kienitx inhāġet mill-Kunsill Lokali ta' Hal-Lija u jekk din l-ittra ġietx verament iffirmata minnha. Ix-xhud tixhed li kien biss dakinhar li saret taf b'din l-ittra ghaliex **qatt ma kellha xi talba sabiex tagħmel jew tiffirma ir-reference letter** in kwistjoni. Kompliet li fl-ebda ħin ma kienet ffirmat jew ħarġet tali *reference letter* u kienet iddeċidiet li tiddiskuttiha fil-laqgħa tal-Kunsill, fejn gie deċiż li kellha tagħmel rapport l-mal-Pulizija.⁶³

B. L-arma tal-Kunsill Lokali

Borg tinnota dettal ieħor li saret riferenza għalih minn Mallia meta xehed dwar ir-riżultanzi forensici dwar **Dok.X** hekk kif ikkonstata li anke **l-arma tal-Kunsill giet superimposed**.

Ix-xhud tkompli li l-istruttura tal-letterhead li kien dejjem juža l-Kunsill ma kienx jaqbel mal-istruttura tal-letterhead użata fir-reference letter in kwistjoni, **Dok.X:**⁶⁴

"Id-differenza jiġifieri hawnekk għandna l-logo u l-indirizz taħbi... kull meta għamilt ittra gol-kunsill dejjem għamilt is-subject, fil-każ ta' din l-ittra r-reference letter ta' street sweeping għamilt 're: street sweeping cleaning services in Hal-Lija' mentri din l-ittra qeqħda li għandkom intom ukoll regard subject Waste Collection Limited. Speci hu kiteb l-isem tagħhom bħala kuntratturi. Xi haga ohra dettall zghir, jien dejjem fuq kull ittra nagħmel reference number, l-ittra li hargu huma ma hemmx reference number u issa dik il-firma tixxbah lil tiegħi. Jien ha nghid hekk, jien bħala segretarja eżekkutiv kont niffirma kollox, niffirma c-cekki jiet, niffirma ittri, jiġifieri tixxbah lil tiegħi pero zgur li hu kkuppjata ghax jien dik l-ittra ma għamiltix I would have said services regarding garbage collection mhux l-isem tal-kumpanija⁶⁵ tistgħlu

⁶¹ Fol.60

⁶² Fol.95

⁶³ Fol.96

⁶⁴ Fol.135A ta' **Dok.MM**

⁶⁵ Fol.98

*tmorru titkellmu mal-kunsill u taraw l-ittri, qatt ma uzajna dak il-logo. Il-logo dejjem baqa' l-istess u ghadu sal-lum il-mod kif ghamilt jiena hawnhekk*⁶⁶

Mistoqsija mill-Qorti dwar jekk setgħax xi ħadd stampa **Dok.X** b'dak il-logo u ghaddiha lix-xhud biex tiffirmaha, hi kategorika w definittiva: "*No ma jistax ikun għax jien lanqas naf biha, request ma kellix biex issir din l-ittra*".⁶⁷

Harsa lejn dokument ieħor maħruġ mill-Kunsill ta' Hal-Lija bil-firma ta' Borg, fejn m'hemmx kontestazzjoni dwaru hu **Dok.Y**.⁶⁸ Dan id-dokument li jikkorrobora w jissostanzja preciżament dak li tixhed Borg dwar kif kienu jsiru l-letterheads mill-Kunsill Lokali. F'dan id-dokument hemm kemm ir-reference number u s-suġġett/subject heading; żewġ dettalji li huma nieqsa minn fuq Dok.X!⁶⁹

L-imputat **Marius Muscat** għażel li jieħu l-pedana tax-xieħda, fejn beda sabiex jiispjega li il-kumpanija Waste Collection Limited kienet originarjament registrata fuqu bħala direttur u shareholder⁷⁰. Infethet fuqu biex jippermetti li jsir tendering peress li dan kien jirrikjedi li l-bidder ikollu 5 snin esperjenza iżda ibnu ma kellux dik l-esperjenza.⁷¹ Jammetti li kien hu li l-kumpanija "Nirappresentaha".⁷² In kontro-eżami jikkonferma li rregistra din il-kumpanija w baqa' involut fiha għal madwar "ħames (5) snin, sitta (6)". Jikkonferma li kien biss fit-30 ta' Ġunju 2015 li ma baqax direttur u segretarju tagħha.⁷³

Imbagħad tizloqlu frazi li preciżament turi kemm għall-kuntrarju ta' dak li jistqarr, u ciòe li hu ma kienx konsapevoli ta' f'hiex kienu jikkonsistu r-responsabilitajiet tiegħi, jiddikjara li ma kienx xi novizz fis-settur tan-negożju: "*Jien kelli esperjenza ta' xogħliljet jiġifieri ta' ghoxrin sena, mhux ħames snin*". It-tender daħal għalih hu propju minħabba l-fatt li f'dak iż-żmien ibnu ma kellux il-ħames snin esperjenza biex seta' jitfa l-offerta: "*Ma tistax tidhol għat-tendering*". Jammetti li responsabilità għat-tendering kienet tiegħi "F'isem tar-responsabilita kont jien...jiena għall-kitba tal-karti ...iva [kont responsabbli]"⁷⁴

Ikkunsidrat,

⁶⁶ Fol.100

⁶⁷ Fol.102

⁶⁸ Fol.144 ta' **Dok.MM**

⁶⁹ Fol.135A ta' **Dok.MM**

⁷⁰ Fol.351

⁷¹ Fol.354

⁷² Fol.351

⁷³ Fol.352-353

⁷⁴ Fol.354

Imiss issa li jiġu kunsidrati l-provi li jirriżultaw mill-atti:

1. **Dok.X**⁷⁵ hi r-reference letter li suppost inħarget mill-Kunsill Lokali ta' Hal-Lija li giet preżentata bhala parti mit-tender documentation mill-bidder Waste Collection Limited. Tifforma parti minn Package 03 intestat Bid for Tender w hi datata is-26 ta' Marzu 2015.
2. It-tenders⁷⁶ kellhom jiġu mitfugħha sas-17 t'April 2015⁷⁷ w għalhekk it-tfigħ tal-offerta seħħet xi żmien bejn il-ħruġ tat-tender fl-10 t'April, 2015⁷⁸ u l-għeluq tagħha fis-17 t' April, 2015. Għalhekk iż-żmien tal-kommissjoni tar-reat kif adebitat fl-imputazzjoni hu korrett.
3. L-ispettur Scerri jiispjega kif fuq **Dok. X** :

"għiet riprodotta il-firma ta' Georgette Borg, Karta tal-identità 91057M⁷⁹ ... L-istess Georgette caħdet telefonikament u qalet lil Marica li hija ma kinitx iffirmat l-ebda dokument ta dak it tip. Giet mitkellma ukoll Marica Mifsud li kienet is-segretarja tal-kunsill lokali ta H' Attard fejn ikkolaborat [recte ikkorroborat] dak kollu li kienet qalet Georgette Borg u setghat tħid li hija meta kienet rat din l-ittra li kienet prezentata min Waste Collection Limited lil Kunsill Lokali ta H' attard hija mill ewwel qamilha suspect minhabba l-fatt li kienet identika kelma b'kelma mar reference letter ohra li kien hemm meħmuża fl-istess tender u li kienet ħarġet mill-kunsill lokali tal-Belt Valletta.⁸⁰

Hekk hu! **Dok X** jirriproduci kelma b'kelma tal-ittra maħruġa mill-Kunsill tal-Belt u dan inkluż il-grammatika u synthax b'kollo!⁸¹

4. Dan il-fatt dwar l-ittra fabbrikata sar magħruf b'kumbinazzjoni waqt konversazzjoni nformali li seħħet bejn is-segretarji eżekuttivi tal-Kunsilli Lokali ta' Hal-Lija, Georgette Borg u dik ta' Attard, Marica Mifsud. Borg caħdet li ffirmat din l-ittra tant li kienet tilmenta mis-servizz ta' din il-kumpanija.⁸²

Georgette Borg tiddikjara hekk dwar din ir-reference letter:

⁷⁵ Fol.135A

⁷⁶ Fol.179 **ALC02/15:** Collection of Household and commercial waste in an environmentally friendly manner.

⁷⁷ Fol.66, 179

⁷⁸ Fol.92, 98

⁷⁹ Fol.18

⁸⁰ Fol.19.

⁸¹ Fol.135

⁸² Fol.19

“Qatt ma giet mitluba minni u nista’ nahseb ghaliex ha nghid hekk. Is-servizz ma kienx tajjeb”⁸³. Dwar il-firma tgħid “tixbah lil tieghi pero zgur li hu kkuppjata ghax jien dik l-ittra ma għamiltix I would have said services regarding garbage collection mhux l-isem tal-kumpanija⁸⁴ tistgħu tmorru titkellmu mal-kunsill u taraw l-ittri, qatt ma uzajna dak il-logo.”⁸⁵

Mistoqsija mill-Qorti fuq jekk setgħetx għiet stampata l-ittra Dok.X b'dak il-logo w din għiet mgħoddija lilha biex tiffirmaha, twieġeb

“No ma jistax ikun għax jien lanqas naf biha, request ma kelliex biex issir din l-ittra”.⁸⁶

5. Fid-dokumentazzjoni *About Us: The Company* insibu ***“The Company is manged by Mario Muscat share holder and director”***.⁸⁷ Estratt mehmuż mill-istess imputat mal-offerta tiegħu hu dokument datat it-3 ta' Marzu, 2015 maħrūg mir-Registrar of Companies li fihem dikjarat: *“According to our records the present shareholder of the company is: Mario Muscat (Maltese I.D. Card No. 665858M)....The present director of the company is: Mario Muscat (Maltese I.D. Card No. 665858M)”*.

Bħala dettalji tal-bidder hemm Waste Collection Ltd, bl-imputat identifikat bħala d-direttur tagħha.⁸⁸ Id-dokumentazzjoni kollha li għiet annessa mal-offerta hemm isem l-imputat flimkien mal-firma tiegħu.⁸⁹ L-istess jingħad għal logbooks u insurances li ġew annessi mal-offerta fejn fuqhom jidher biss ismu.⁹⁰ F'Dok.MM⁹¹ insibu l-offerta w dokumentazzjoni tal-kumpanija tal-imputat mizgħud b'timbri tal-istess kumpanija taħt il-firem tal-imputat.⁹²

Hu propju ismu - li hu ndikat bħala *Company Director* - li jidher fuq l-indiči intestat *“Works awaded to the Company”* fejn hemm ukoll indikata taqsima ***“Evidence attached: Local Council references and copy of contracts”***.⁹³ taħt liema taqsima għiet prezentata l-ittra mill-Kunsill ta' Hal

⁸³ Fol.302

⁸⁴ Fol.302-303

⁸⁵ Fol.305

⁸⁶ Fol.307

⁸⁷ Fol.159

⁸⁸ Fol.163

⁸⁹ Fol.84-86, 92-93, 97, 98, 134 u 165

⁹⁰ Fol.47, 48, 53, 54, 58, 59

⁹¹ Fol.36 et seq

⁹² Fol.84 -86, 92-93, 97, 98, 134 u 165

⁹³ Fol.134

Lija, Dok.X.⁹⁴ L-imputat innifsu **jammetti** li dik *it-tender* giet **mitfugħa mill-kumpanija li tagħha kien direttur.**

6. Fl-ewwel stqarrija tiegħu, l-imputat jammetti li kien direttur tal-kumpanija li twaqqfet lejn l-ahħar tal-2013 jew bidu tal-2014.⁹⁵ Kien biss fit-30 ta' Ġunju 2015 li l-imputat irriżenja minn dawn il-karigi, liema rwoli ttieħdu minn ibnu.⁹⁶ Għalhekk f'April, 2015, meta ntefġħet l-offerta, Marius Muscat kien id-direttur u segretarju tal-kumpanija. L-imputat iddikjara:

"Jiena naf li kienet infethet perjodu qasir fuqi sakemm jirranga hu biex tigi fuqu pero jiena lanqas kont imdahhal assolutament fl-ebda oggett li kien qed jagħmel⁹⁷..... Kont naf biha biss imma ma nafx x'inhu jigri u la naf x'inhu jaqla u la naf x'inhu jitlef ma naf xejn, jigifieri bis-sincerita' kollha qed nitkellem lanqas qatt ma kont nersaq l'hemm jien. L-ghajn tal-ligi qegħda registrata fuq ismi, suppost responsabbli.⁹⁸ ... L-iskop li kont involut fil-kumpanija biex nghin lit-tifel biss jien, lanqas kont naf x'jien nagħmel, la kont naf x'inhu jghid, la kont naf x'inhu jwaddab, la kont naf x'inhu jigbor, xejn."⁹⁹

Fit-tieni stqarrija **jammetti li kien iffirmaha t-tender** iżda jikkontendi li ma kienx jaf x'kien qed jiffirma, dikjarazzjoni li ma titwemminx tenut kont li, kif intqal, l-imputat mhux prinċipjant fin-neozju waqt li jistqarr li hu direttur f'kumpaniji oħra. L-imputat ikompli juri li ibnu kien jiġi għandu għall-firem tiegħu dwar dokumenti tal-kumpanija:

"Jiena naf li [il-kumpanija] kienet infethet perjodu qasir fuqi sakemm jirranga hu biex tigi fuqu pero jiena lanqas kont imdahhal assolutamente fl-ebda oggett li kien qed jagħmel, ... ghax it-tifel tiegħi juza ismi¹⁰⁰, ... L-iskop li kont involut fil-kumpanija biex nghin lit-tifel biss jien, lanqas kont naf x'jien nagħmel, ... Direttur tal-kelma. Tal-firma. ... jien din li nixtieq nicċara, jien just iffirmajt ghax it-tifel ghax lanqas kont naf għaliex qed niffirma."¹⁰¹

⁹⁴ Vide **Dok.MM** a fol. 134

⁹⁵ Fol.28

⁹⁶ Vide xieħda Dr. Claudette Fenech, a fol.309 Form K, **Dok.CF** a fol.313

⁹⁷ Fol.254

⁹⁸ Fol.255

⁹⁹ Fol.257;

¹⁰⁰ Fol.254

¹⁰¹ Fol.257

Meta jixhed *viva voce* jammetti li l-kumpanija "Nirrappresentaha".¹⁰² Jisħaq li ma kienx involut fit-tender għaliex ma kienx għad għandu x'jaqsam mal-operat tal-kumpanija peress li din kien imexxiha ibnu; di fatti jgħid,

"kull ma kien hemm ismi"¹⁰³. "*F'isem tar-responsabilita kont jien...jiena għall-kitba tal-karti ...iva [kont responsabli]*"¹⁰⁴

Din l-ammissjoni tal-imputat tikkozza serjament ma obbligi ta' direttur kif kontemplat bl-artikolu 13 tal-Att dwar l-Interpreazzjoni, Kapitolu 249 tal-Ligijiet ta' Malta:

Meta xi reat taħt jew kontra xi dispożizzjoni li tinsab f'xi Att, li jkun għadda sew qabel jew wara dan l-Att, isir minn korp jew għaqda ta' persuni, sew jekk tkun persuna ġuridika jew le, kull persuna li, fil-hin tal-ghemil tar-reat, kienet direttur, manager, segretarju jew ufficjal ieħor simili tal-korp jew għaqda, jew kienet tidher li qed taġixxi f'dik il-kariga, tkun ħatja ta' dak ir-reat kemm il-darba ma tippruvax li r-reat ikun sar mingħajr it-tagħrif tagħha u li tkun eżercitat id-diligenza kollha xierqa biex tevita l-ghemil tar-reat:

7. *Multo magis* kien mistenni minnu jeżerċita dik id-diligenza rikjesta meta kien id-direttur waħdieni fi ħdan il-kumpanija, biex ma jingħad xejn li kien anke s-segretarju tagħha! Assolutament ma jistax jitwemmen l-imputat meta jiġi kkunsidrat li hi l-firma tiegħu li tidher fuq id-dokumentazzjoni li akkumpanjat l-offerta mitfugħha minn Waste Collection Ltd.
8. Kien dmir tiegħu li jassigura li dak kollu li kien qed jissottometti kien jissodisfa l-vot tal-Liġi; li dak dikjarat minnu kienet il-verità; li kull dokument ikun genwin; li l-offerta tagħti stampa veritjiera u mhux waħda minsuġa minn xi fabbrikazzjoni jew xi gidba.

Aktar u aktar jekk ix-xogħol biex tīgi kompilata d-dokumentazzjoni sar minn xi impiegat tiegħu, inkluż ibnu stess Adrian Muscat li, kif jirrizulta mid-dokument tal-ETC u prezżentat mal-offerta¹⁰⁵ Adrian kien impiegat mal-kumpanija bħala *Full-Time Indefinite* bħala *driver* u *supervisor* sa mill-1 t'April, 2013. Fuq dan l-istess dokument, l-imputat hu imniżżejjel bħala *Director* fuq baži *Part-Time* u dan sa mit-2 ta' Dicembru, 2012.¹⁰⁶

¹⁰² Fol.351

¹⁰³ Fol.352

¹⁰⁴ Fol.354

¹⁰⁵ Fol.162

¹⁰⁶ Ibid.

9. Čertament għalhekk l-imputat kellu **dmir** jassigura li l-offerta li kienet qed tīgi preparata - kemm jekk il-kompilazzjoni tagħha saret minnu, sew jekk saret minn xi impjegat tiegħu inkluż ibnu - ġaladarba hu kien id-direttur, kien **fid-dover jassigura li dak li kien qed jiġi preżentat f'isem il-kumpanija kien veritjier u d-dokumenti annessi kienu ġenwini. Jiġi mfakkar li sabiex *bid tkun eligibbli* inkluż dak stipulat bl-Artiklu 2.3 tat-tender document – Administrative Criteria:**

Prospective bidders preferably are expected to have at least 5 years relevant experience. Every bidder is obliged to provide sufficient documentation to sustain the experience claimed and must provide a minimum of one reference letter¹⁰⁷.

M'hemmx dubbju li Muscat kien ben konsapevoli tad-dmirijiet u responsabilitajiet tiegħu bħala direttur. Ġaladarba, w kif jammetti l-istess Marius Muscat, konsapevolment naqas milli jaċċerta ruħu minn dak li kien qed jiġi preżenta f'ismu – Vide Para. 6 *supra* – jfisser li naqas mill-obbligi tiegħu bħala direttur w għalhekk għandu jinstab **ħati vikarjament** għan-nuqqas tiegħu w għan-negliżenza li wera fl-iż-żvolgiment tad-doveri tiegħu ta' direttur u segretarju ta' Waste Collection Ltd.

10. M'hemmx dubbju li l-imputat mhux xi novizz fin-neozju w kien jaf sew x'kien jirrikjedi li tidħol *bidder għal tenders*: “*Jien kelli esperjenza ta' xogħlijiet jiġifieri ta' ghoxrin sena, mhux hames snin*”. Muscat spjega li *t-tender* dahal għaliex hu għaliex sa dak iż-żmien ibnu ma setghax jidħol għat-tender f'ismu “*Ma tistax tidħol għat-tendering*” u jikkonferma li responsabilità għat-tendering kienet tiegħu:

*“F'isem tar-responsabilità kont jien...jiena għall-kitba tal-karti ...iva [kont responsablli]”.*¹⁰⁸

11. M'hemmx dubbju li l-imputat kellu involviment akbar milli jrid jammetti. Kien hu sid il-kumpanija li tefgħet it-tender u kien hu li ffirma l-offerta w d-dokumentazzjoni annessa. Infatti il-firem tiegħu jinvadu d-dokumentazzjoni li tifforma it-tender package kollu.¹⁰⁹

Punt ieħor li jiġi mfakkar hu li l-imputat jokkupa l-karigi ta' direttur u *manager* tal-Kooperattiva tat-Trasport Persuni b'Diżabilità u direttur ta Sanitech.¹¹⁰ Għalhekk m'hemmx dubbju li kien konxju mill-obbligi

¹⁰⁷ Emfasi tal-Qorti, fol.19

¹⁰⁸ Fol.354

¹⁰⁹ Fol.84 -86, 92-93, 97, 98, 134 u 165

¹¹⁰ Fol.27

imposti fuqu *qua* direttur meta' qed jitfa' l-offerta għall-tender. Dan kien jirrikjedi li jaċċerta ruħu mill-veraċità ta' dak dikjarat minnu kif ukoll dak kollu li kien qed jippreżenta bħala dokumentazzjoni.

12. Ma jridx jintesa li *reference letter* ma taqax mis-sema iżda tigi mitluba propju minn min jinhtieg jagħmel użu minnha. F'dan il-każ kienet il-kumpanija tiegħu li talbet il-ħruġ tar-reference letters u dan sabiex il-kumpanija setgħet tidħol għat-tender. Kellu obbligu bħala direttur responsabbi għall-kumpanija jaċċerta ruħu mill-veraċità w mill-ġenwinita ta' dak li kien qed jiddikjara w jippreżenta bħala prova tax-xogħlijet inkluż l-awtentiċita tal-letters of reference, inkluż dik tal-Kunsill ta' Hal-Lija. Kif intqal, din mhix kwistjoni ta' xi firma waħdanija jew tnejn, iżda l-firem tiegħu huma numeruži fid-dokumentazzjoni tal-offerta minnu preżentata.¹¹¹

Illi fi kwalunkwe każ u mingħajr ebda pregħidizzju għas-suespost, *dato ma non concessu* li Mario ma kienx jaf li dan id-dokument kien falz, allura certament **naqas mill-obbligi tiegħu kif kontemplati bl-artikolu 13 tal-Att dwar l-Interpretażżjoni** ga' citat.

13. L-allegazzjoni tal-abbli difiża li **Dok.X** ġie inserit b'malizzja biex jelmina l-offerta ta' Waste Collection Limited, ma ssibx komfort f'xi prova. Donnu nesa l-imputat li kien hu li ssottometta id-dokumentazzjoni, u li dawn kienu mitfugħha f'kaxxa tal-offerti wara kull package kien sarlu spiral binding. Sussegwentement infethu fill-pubbliku.

Di fatti **Dok.X** tinsab f'dik is-sezzjoni ta' *Package 3* intestata "**Evidence attached: Local Council references and copy of contracts**".¹¹² Iktar ta' rilevanza hu li fuq din l-istess pagna li sservi ta' indiči, hemm il-firma tiegħu. Ma ngabet l-ebda prova li tibda biex tipprova li xi hadd irnexxielu johrog l-offerta mill-kaxxa, jneħhi l-spiral binding, jinserixxi **Dok.X**, jerga jgħaqqad id-dokument u bil-mohbi ta' kulħadd jerga jitfghu fil-kaxxa tal-offerti li tinżamm fil-Kunsill Lokali. Kwalunkwe tentattiv intiż li implika lil Borg u Mifsud f'att ta' korruzzjoni simili jirriżenta l-kalunja.

14. Tant ma jagħmilx sens dak li jipprova jiġi allegat mill-imputat, li meta jiġu eżaminati l-perforations tal-spiral binding tal-packages preżentati mal-offerta tal-imputat, il-perforations fuq l-spinal column li minnhom tgħaddi l-coil jaqblu b'perfezzjoni ma dawk fuq il-kumpliment tad-dokumenti f'*Package 3*.

¹¹¹ Fol. 84-86, 92-93, 97, 98, 134 u 165

¹¹² Fol.134

15. Hawn għandha terġa issir riferenza għaċ-ċahda inekwivoka ta' Georgette Borg li setgħet ffirmat tali dokument. Ghall-kuntrarju Borg tiddikjara li qatt ma ġara hekk propju ghaliex dik l-ittra hi **qatt ma ħarġitha w hadd qatt ma talabha toħroġha.**

16. Dan ikompli jsaħħaħ ir-riżultanzi tal-espert Joseph Mallia li sab li meta eżamina **Dok.X¹¹³** ikkonkluda:

"l-firma li taqra "Georgette Borg" li tinsab miktuba fil-parti t'isfel xellug tad-dokument X, hija kopja u ma hiex firma originali.". ¹¹⁴

17. Gambetta oħra li jieħu l-imputat fl-isforzi tiegħu biex ibiegħed il-kumpanija minn **Dok.X** hi meta fil-bidu ta' dawn il-proċeduri isir verbal, fl-20 ta' Jannar, 2021, fejn gie dikjarat li **Dok.X**, *"kien ingħata lil Adrian Muscat f'għaxar kopji".*¹¹⁵

Madankollu tul il-proċeduri la jsir magħruf fejn marru dawn il-kopji w-wisq anqas baqgħet ma ingabet lanqas kopja waħda li hi waħda minnhom. *Multo magis* ma ngieb l-ebda xhud bl-iskop li jikkorrobora dan il-fatt!

18. Ghall-kuntrarju l-Qorti hi rinfacċċjata bit-testimonjanza ta' Borg fejn b'determinazzjoni w b'ċertezza tul id-depozizzjoni kollha tagħha tisħaq li hi **ma ħarġet ebda ittra** simili w-ghaldaqstant **tikkontradixxi** din id-dikjarazzjoni magħmulha mid-difiża b'mod assolut!

19. Fattur ieħor li jkompli jimmina t-teżi ventilata mill-abbli difiża tal-*foul play* - li tibqa mhux korrobora jew sostanzjata lanqas remotament - hu l-fatt li kien biss sforz ta' **incident fortwit** li sar magħruf li **Dok.X¹¹⁶** kien gie fabbrikat. Hadd ma setgħa jipprevedi li kellha tkun konversazzjoni inokwa u b'kumbinazzjoni li wasslet sabiex inkixef l-ingann ta' **Dok. X.**

Il-Qorti tqis ix-xieħda ta' Borg u Mifsud bħala li għandhom mis-sewwa, huma veritjiera għal kollox u jgawdu minn kredibbilta shiħa.

¹¹³ Fol.135A

¹¹⁴ **Dok.JM** a fol. 267-299

¹¹⁵ Fol.12

¹¹⁶ Fol.135A

Għalhekk il-Qorti ma għandhiex għalfejn tiddubita li kien verament b'kumbinazzjoni li Dok.X gie għall-attenzjoni tal-Kunsill Lokali ta' H'Attard u b'konsegwenza gew istitwiti dawn il-proċeduri. Kellha tkun konversazzjoni informali w spontanja bejn żewġ segretarji waqt laqgħa mhux pjanata waqt li kien ser jagħmlu eżami, li wasslet sabiex inkixef il-qed pperpetrat permezz ta' **Dok.X**.

Iżda l-aqwa prova li tiffrantuma t-teżi difensjonali tal-imputat hi l-covering letter/indiċi li tagħmel riferenza għal "Evidence attached: Local Council references and copy of contracts"¹¹⁷ iffirmata mill-imputat Marius Muscat għal Waste Collection Ltd. fejn waħda minn dawn il-Local Council references tinkludi Dok.X!!¹¹⁸

20. Irid jiġi rilevat li l-każ tad-difiża ma jiġix pruvat b'verbali jew b'allegazzjonijiet u tfigħi ta' suspecti u teżżejjiet ipotetiċi. Fil-każ in deżamina d-difiża naqset milli tressaq xi prova mqar sal-grad tal-possibbli biex ixxejjen il-każ tal-prosekuzzjoni. *Multo magis* ma nġabet l-ebda prova li twassal lid-difiża tipprova l-każ tagħha sal-grad tal-3-probabli.

Ma tingieb l-ebda evidenza dwar kif seta' jkun hemm *foul play* meta, kif tixhed Mifsud, l-offerti ntefghu f'kaxxa li tibqa l-kunsill lokali fejn infethu biex jiġu processati mill-evalwaturi f'għurnata w-ħin stabbilit li fiċċi jattendi l-pubbliku.¹¹⁹

Lanqas joffru xi farka ta' prova li Borg jew Mifsud għal xejn b'xejn kellhom jagħmlu ħsara lill-kumpanija in kwistjoni biex ittelfuha t-tender. Jagħmlu att tant malinn u vendikattiv ta' *frame-up* li indubbjament, kieku inkixef - kif wara kollox hekk gara għax id-dnub ma jorqodx - setgħu jitilfu r-reputazzjoni li kien bnew tul is-snин twal ta' hidma mal-kunsilli rispettivi!

21. Għandu jitfakkar li fil-kamp penali, allegazzjonijiet iridu jiġu ppruvati, fil-każ tal-imputat sal-grad tal-probabli. Fejn ikun hemm dan in-nuqqas, tali nuqqas ma jiċċi qatt jiġi sostitwit bl-impressjoni li persuna jiċċi' jkollha jew bil-fidi. Kif dikjarat mill-Qorti tal-Appell Kriminali:

¹¹⁷ Vide **Dok.MM** a fol. 134

¹¹⁸ Fol.135A

¹¹⁹ Fol.33

Ma huwiex il-każ, illi fejn ikun hemm nuqqas dak in-nuqqas ikun sostitwit bl-impressjoni, jew il-fidi. Huwa fir-religjon biss li jingħad “praestet fides supplementum sensum defectui”, iżda mhux fl-awla tal-provi u del resto fi proċeduri penali.¹²⁰

Fid-dawl ta' dawn ir-riżultanzi processwali, l-Qorti m'għandhiex dubbju li l-imputat, fil-kapacità tiegħu ta' direttur tal-Kumpanija Waste Collection Ltd., uža **Dok.X** meta ppermetta li dan jigi nkluż fid-dokumentazzjoni li giet kompilata biex tifforma parti mill-offerta mitfugħha mill-istess kumpanija. kumpanija tiegħu.

Bħala direttur żgur kien jaf li reference letter trid tintalab minn min qed jiġi rakkomandat. Għalhekk kellu responsabbiltà jaċċerta ruħu li dak li kien qed jiġi preżenta taħt il-firma tiegħu kien ġenwin u veritjiera.

Ikkunsidrat ukoll,

L-ewwel Imputazzjoni

Jingħad mill-ewwel li din l-imputazzjoni hi waħda b'lokuzzjoni ibrida fejn għal xi raġuni l-prosekuzzjoni nisslet reat ġdid meta għaqdet it-tentattiv ta' frodi esklussivament mar-reat ta' falsifikazzjoni.

B'din l-imputazzjoni qed jiġi prospettat li kienet esklussivament il-falsifikazzjoni nnifisha li serviet bħala mezz ai fini għar-reat ta' frodi, mingħajr ma ttieħed in konsiderazzjoni li l-mezz kien l-użu tad-dokument falsifikat.

F'dan il-każ hemm mankanza assoluta ta' provi li jwasslu lill-qorti tiddetermina li kien l-imputat li għamel din il-falsifikazzjoni. Ĵaladarba ma giex pruvat sal-grad rikjest li l-imputat għamel il-falsifikazzjoni, l-imputat ma jistax jinstab hati ta' din l-imputazzjoni.

It-Tieni Imputazzjoni

F'dawn l-atti l-imputat wera kjarament li kien jaf li bħala direttur ir-responsabbiltà tal-kumpanija kienet kollha kemm hi fuqu. M'hemmx dubbju fuq dan. L-istqarrijiet w ix-xhieda tiegħu jikkostitwixxu prova certa w-assoluta ta' dan:

“Pros: Min kelli responsabilita jittenderja?

¹²⁰ Per Onor. Imħallef Dr. Edwina Grima, **Il-Pulizija vs Dustin Bugeja**, Deċiża 25 ta' Frar, 2016

*Ix-xhud: F'isem tar-responsabilita kont jien*¹²¹

Bħala direttur waħdieni kellu obbligu akbar sabiex jara li *day to day operations* tal-kumpanija kienu msejsa fuq legittimita. Meta kien qed jippresta l-firma tiegħu għall-atti relatati man-negozju tal-kumpanija tiegħu, kellu l-obbligu jassigura li tīgi eżerċitata d-diligenza dovuta. Kemm il-darba jammetti li kien jiffirma hu għal meta kien jiġi mitlub jagħmel dan mingħajr ma jeżercita xi kontroll jew superviżjoni.¹²²

Ma hemm ebda lok għal xi skużant fl-ghemil tiegħu. Konsapevolment naqas milli jagħmel dmiru ta' direttur. Ĝie jaqa w iqu minn dak li teżiġi l-ligi mid-diretturi ta' korp magħqu. Lanqas ried ikun jaf x'qed jagħmel taħt imnieħru l-istess ibnu li rrizulta kien ukoll impjegat tiegħu. **L-ebda sid ma hu eżonerat mill-obbligi li jissorvelja w-jittutela x-xogħol tal-impjegati tiegħu,** fejn għal għemilhom jibqa' responsabbli hu. Il-Ligi ma tipprotegix lil min hu negligenti fil-ġestjoni w-amministrazzjoni ta' korp magħqu li fih għandu involviment primarju bħal ma hu msemmi fl-artikolu 13 tal-Att dwar l-Interpretazzjoni.

Mill-provi prodotti ġie pruvat li l-imputat, fil-kapaċità tiegħu ta' direttur ta' Waste Collection Ltd., għamel użu ta' document falz.

Din il-ħtija temana mill-applikazzjoni ghall-fatti in deżamina tal-imsemmi Artikolu 13 kif spjegat mill-Qorti tal-Appell Kriminali fil-proċeduri **Il-Pulizija vs Daniela Debattista:**¹²³

Illi l-Ewwel Qorti fid-deċizjoni tagħha għamlet eżami ta' dak dispost fl-artikolu 13 ta'l-Att dwar l-Interpretazzjoni sabiex imbagħad ghaddiet biex stabbilit ir-responsabbilita vikarja ta'l-appellant u dan fil-vesti tagħha ta' direttur tas-soċjetà JG Rentals. Issa l-appellant targumenta illi dan id-dispost tal-ligi ma isibx applikazzjoni għal każ in dizamina.

Magħdud dan allura xejn ma kien josta l-Ewwel Qorti illi tapplika d-disposizzjonijiet ta'l-artikolu 13 ta'l-Att dwar l-Interpretazzjoni sabiex issib htija fl-appellant billi ma jidħirx illi giet imsejjha biex tapplika xi responsabbilita penali fil-konfront tal-korp magħqu. Il-Qorti ma tistax taqbel ma'l-appellant illi l-artikolu 13 tal-Kap.249 ma isibx applikazzjoni għal każ in dizamina u dan għaliex l-istess disposizzjoni tal-ligi hija cara fid-dicitura tagħha u tapplika għal kull reat mingħajr ebda distinzjoni, u mhux kif donnha qed tikkontendi l-appellant.

Ir-responsabilità vikarja ta', *inter alia*, direttur u l-konsegwenzi f'każ ta' sejbien ta' ħtija ġew trattati mill-istess Qorti fis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Anthony Bezzina et:**¹²⁴

¹²¹ Fol.354

¹²² Fol.15

¹²³ Appell Nru: 498/2015 per Onor. Imħallef Dr. Edwina Grima; Deċiża 16.11.2016

¹²⁴ Onor. Imħallef Dr Edwina Grima, 19.11.2015, Appell Krim Nru.463/2012

Illi dwar ir-responsabbilta vikarja jitkellem l-artikolu 13 tal-Kapitolo 249 tal-Ligijiet ta' Malta li jiddisponi:

"Meta xi reat taħt jew kontra xi disposizzjoni li tinsab f'xi Att, li jkun għadda sew qabel jew wara dan l-Att, isir minn korp jew għaqda ta' persuni, sew jekk tkun persuna ġuridika jew le, kull persuna li, fil-ħin tal-ġħemil tar-reat, kienet direttur, manager, segretarju jew ufficjal ieħor simili tal-korp jew għaqda, jew kienet tidher li qed taġixxi f'dik il-kariga, tkun ħatja ta' dak ir-reat kemm il-darba ma tippruvax li r-reat ikun sar mingħajr it-tagħrif tagħha u li tkun eżerċitat id-diliġenza kollha xierqa biex tevita l-egħmil tar-reat."

Dan ifisser allura illi ir-responsabbilta` kriminali hija wahda personali u mhux wahda rapprezzentattiva jew nomine kif inhi fil-kamp civili. Għalhekk ma hemmx għalfejn li l-appellati jigu icċitat fil-vesti ta' direttur jew in rapprezzentanza ta' xi socjeta' kummercjal. Bizzejjed li jiġi citat b' mod car għal dak li jirrigwarda l-konnotati tagħhom personali w- li mill-korp tal-akkuza jkun jidher car li qed jigu mharrka jew akkuzati minnhabba r-responsabbilta` vikarja tagħhom bħala ufficjalji/diretturi tal-korp. Dak li irid jirrizulta mill-provi, iżda hu li fil-fatt huma kienu id-diretturi, jew ufficjalji tal-korp bhal ma hija socjeta' kummercjal li tigġestixxi l-post fejn ikun sar ir-reat u li huma allura qed jigu akkuzati għal din ir-raguni

Kif ġie ritenut minn din il-Qorti diversament preseduta (Onor. Prim' Imħallef Emeritus Dr. V. De Gaetano) fl-Appell Kriminali "**Il-Pulizija vs. Joseph Bonnici** [26.5.1995]:-

"Meta persuna tigi biex twiegeb għar-reat kommess minn għaqda jew korp ta' persuni in forza ta' l-artikolu 322 tal-Kodici tal-Ligijiet tal-Pulizija jew in forza ta' l-artikolu 13 ta' l-Att dwar l-Interpreazzjoni [Kap.249], it-tahrika għandha toħrog kontra d-direttur, manager, ecc. f'ismu personalment, fis-sens li hu personalment irid iwiegeb ghall-akkuza, u f' każ ta' sejbien ta' htija u imposizzjoni ta' piena, tali piena, sia jekk pekunjarja sia jekk restrittiva tal-liberta' personali, tigi inflitta fuqu u tigi skontata minnu."

Izda:

*"....meta l-prosekuzzjoni tkun qed tipotizza, kontra tali direttur, manager jew segretarju, reat kommess minn għaqda jew korp, u li għalih hu jrid iwiegeb personalment, **fl-imputazzjoni jew fl-akkuza** — mhux fl-isem tal-imputat jew akkuzat, cieo' mhux fl-okkjha tal-kawza — **għandu jkun hemm xi indikazzjoni li hu qed jiġi imsejjah biex iwiegeb għal reat kommess mill-korp jew għaqda: cieo' għandu jkun hemm xi indikazzjoni li hu qed jiġi mħarrek jew akkuzat minnhabba r-responsabilita' vikarja tiegħu.** Jekk mhux għal xi haga ohra, tali indkazzjoni hi meħtiega sabiex l-imputat jew l-akkuza ikun jista' jipprepara d-difiza tiegħu.¹²⁵"*

Indubbjament għalhekk fil-każ in deżamina hu applikabbli l-artikolu 13 tal-Att dwar l-Interpreazzjoni, Kapitolo 249 tal-Ligijiet ta' Malta, bil-konsegwenzi kollha li dan l-artikolu jimporta; kompriża l-inverżjoni tal-oneru tal-prova, u cieo` li, una volta jiġi stabbilit li l-inċident ikun gara tort tal-korp jew għaqda ta' persuni, ikun jinkombi fuq l-imputat li jipprova li r-reat ikun sar mingħajr it-tagħrif tiegħu w-li hu kien **eżerċita d-diliġenza kollha xierqa biex jevita l-egħmil tar-reat.** Dan apparti kull negligenza, nuqqas ta' hila fl-arti jew iss-sengħa tiegħu, jew naqqas ta' tharis tar-regolamenti minn naħha tiegħu personalment, li jistgħu talvolta jirriżultaw.

¹²⁵ Appell Inferjuri: **Il-Pulizija vs Patrick Vella;** Deciża 31/08/2006

L-ġħemil menefregist u negligenti tal-imputat, in kwantu għall-ġestjoni w-l-amministrazzjoni tal-kumpanija li kienet responsabbiltà esklussiva tiegħu, hu manifest u gie pruvat b'ċertezza propju mid-dikjarazzjonijiet li għamel l-istess imputat, fejn kien ikun aħjar kieku eżerċita d-drift tas-silenzju għaliex bl-istqarriji u depożizzjoni tiegħu wasal sabiex inkrimina lilu nnifsu kif ġej-

L-imputat għamel is-segwiti dikjarazzjonijiet li jwasslu lil din il-Qorti issibu vikarjament responsabbi fil-kapaċită tiegħu ta' direttur ta' Waste Collection Limited:

- (a) “*Jiena naf li kienet infethet perjodu qasir fuqi sakemm jirranga hu biex tigi fuqu pero jiena lanqas kont imdahhal assolutament fl-ebda oggett li kien qed jagħmel*¹²⁶..... *L-iskop li kont involut fil-kumpannija biex nghin lit-tifel biss jien, lanqas kont naf x'jen nagħmel, la kont naf x'inhu jghid, la kont naf x'inhu jwaddab, la kont naf x'inhu jigbor, xejn.*”¹²⁷
- (b) *jiena lanqas kont imdahhal assolutament fl-ebda oggett li kien qed jagħmel, ghax jien just ghax it-tifel tieghi, ghax jien just ghax it-tifel tieghi juza ismi,*¹²⁸...
- (c) *Kont naf biha biss imma ma nafx x'inhu jigri u la naf x'inhu jaqla u la naf x'inhu jitlef ma naf xejn, jigifieri bis-sincerita' kollha qed nitkellem lanqas qatt ma kont nersaq l'hemm jien. Jien għandi x-xogħol tieghi u mhabbat bizzejjed.*¹²⁹
- (d) L-ghajn tal-ligi qegħda registrata fuq ismi, suppost responsabbi.¹³⁰
- (e) *L-iskop li kont involut fil-kumpannija biex nghin lit-tifel biss jien, lanqas kont naf x'jen nagħmel, jien just iffirmajt ghax it-tifel ghax lanqas kont naf għaliex qed niffirma*¹³¹
- (f) “*Difiża: Kont tkun l-uffiċċju tal-kumpanija?*
*Ix-xhud: Waħdiet, imma biex nieħu l-kafé*¹³².....*Jien proprjament eżatt lanqas nista' ngħidlek ghax jien qatt ma kont qisni responsabbi minnha, għax dan missier qed jimxi mal-iben, jiġifieri jien kont il-kap tat-tifel”*¹³³

Fid-dawl ta' dak suespost il-prosekuzzjoni irnexxilha tipprova t-tieni imputazzjoni adebitata lill-imputat. Muscat naqas milli jressaq l-iċken prova li

¹²⁶ Fol.254

¹²⁷ Fol.257

¹²⁸ Fol.254

¹²⁹ Fol.255

¹³⁰ Ibid.

¹³¹ Fol.257

¹³² Fol.352

¹³³ Fol.353

r-reat sar mingħajr it-tagħrif tiegħu jew li **eżercita id-diligenza kollha xierqa biex jevita l-egħmil tar-reat**. Anzi mix-xieħda tiegħu wera biċ-ċar li konsapevolment u konxjentement unilateralement **abdi ka mir-responsabilitajiet li l-ligi għabbi tu bihom.**

Konsegwentement qed tinstab ħtija fl-imputat, limitatament fil-kapaċità tiegħu ta' direttur ta' Waste Collection Ltd. għar-reat kontemplat bl-artikolu 184 tal-Kodiċi Kriminali.

It-Tielet Imputazzjoni: Reċidiva

Din l-imputazzjoni baqgħet ma gietx pruvata w għalhekk l-imputat qed jiġi liberat minnha.

PIENA

Il-piena għar-reat kontemplat bl-artikolu 184 hi dik ta' bejn tlettix il-xahar w erba' snin priġunerija. In konsiderazzjoni tal-piena il-Qorti qieset in-natura tar-reat li qed tinstab ħtija dwaru, il-fatt li l-imputat mhux xi *first time offender* kif tixhed il-fedina penali mżewwqa tiegħu w taċ-ċirkostanzi kollha tal-każ.

Konsiderazzjoni oħra hi li l-għemil tal-imputat kien xprunat minn prospetti ta' lukru fejn l-ammont tat-tender kien dak ta' €335,296 fuq medda ta' erba' snin jew aħjar €83,824 fis-sena.¹³⁴

Il-Qorti ma tistax ma tieħux nota ta dak li jixhed Jonathan Ferris in kwantu ghall-fatt li għalkemm l-imputazzjonijiet jirrisalu għal 2015, l-imputati tressqu quddiem il-Qorti xejn anqas minn ġumes snin wara. Ferris xehed kif temm l-investigazzjoni tiegħu qabel Ottubru 2016: “*dan il-file kont għaddejtu wkoll lis-Supintendent Ian Abdilla, jigifieri jekk issaqsu għalfejn id-dewmien...*”. Dan it-trapass ta' zmien li fil-kamp penali qatt ma jista' jiġi ġustifikat, għandu jiġi rifless fil-piena erogabbli. Fiċ-ċirkostanzi piena karċerarja ma tkunx waħda idoneja.

DECIDE

Għal dawn il-motivi, il-Qorti wara li rat l-artikolu 184 tal-Kodiċi Kriminali u l-artikolu 13 tal-Att dwar l-Interpretazzjoni, Kapitulu 249 tal-Ligijiet ta' Malta, issib l-imputat ħati tat-tieni imputazzjoni u dan limitatament fil-kapaċità tiegħu ta' direttur ta' Waste Collection Limited (C58428), tilliberah mill-imputazzjonijiet l-oħra kollha, u tikkundannah għall-sittax (16) il-xahar

¹³⁴ Fol.30-31 u fol. 85-86

prigunerija li bl-applikazzjoni tal-Artikolu 28A tal-Kodiċi Kriminali qed jiġu sospiżi għal tmintax il-xahar (18) mil-lum.

Bl-applikazzjoni ta' l-artikolu 533 tal-Kodiċi Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, qegħda tordna lill-imputat iħallas l-ammont ta' **€299.10c** rappreżentanti nofs l-ispejjeż peritali.

Finalment tordna li kemm il-darba dawn il-proċeduri ikunu *res judicata*, **Dok.MM** jiġi ritornat lil Kunsill Lokali ta' H' Attard.

**Dr. Donatella M. Frendo Dimech LL.D., Mag. Jur. (Int. Law)
Magistrat**